

Informace z jednání Komoditní rady pro ovoce a zeleninu

17.2.2025 - | Akademie věd České republiky

V úvodu jednání předseda komoditní rady Jiří Stodůlka přivítal hosty, seznámil přítomné s programem a předal slovo viceprezidentovi AK ČR Martinu Ludvíkovi, který shrnul aktuální informace z AK ČR. Prvním bodem byla informace k hlasování monitorovacího výboru ohledně klíčových otázek v zemědělství a následné modifikaci Strategického plánu, ve které dojde k úpravě opatření DZES 5. Stávající konsensus spočívá v povinné ochraně silně ohrožených ploch, včetně dodržování stanovených půdoochranných technologií, u mírně erozně ohrožených ploch se bude jednat o doporučení těchto technologií. Dále byla představena petice zaměřená na boj proti nesprávnému označování potravin, která má za cíl chránit spotřebitele a poctivé výrobce. Viceprezident Ludvík také zmínil, že byl ukončen strategický dialog, přičemž v návaznosti na to bude zveřejněna vize budoucí podoby zemědělství. Posledním představeným bodem byla dohoda EU - Mercosur, kde v současné době probíhá proces ratifikace mezi členskými zeměmi EU. Tato dohoda má z pohledu zemědělství a především prostřednictvím dovozů jihoamerické produkce, vyráběné za výrazně nižších standardů svá velká rizika a může mít dopad na zemědělský sektor celé EU a samozřejmě i ČR.

Jako první z hostů vystoupil ředitel odboru rostlinných komodit Zdeněk Trnka z Ministerstva zemědělství (dále MZe), který uvedl, že finanční prostředky na kompenzaci za škody způsobené jarními mrazy z fondů EU již byly téměř v celé alokaci vyplaceny. Podpora byla poskytnuta také ovocným školčkám a lesním školčkám. Nevyužité prostředky budou převedeny do dotačních titulů na podporu sektoru ovoce a zeleniny. Dále uvedl, že probíhají přípravné práce na dotačním titulu QCZ pro zeleninu. Ten by měl být spuštěn od roku 2026, přičemž probíhá debata o zásadách, termínu vyplácení a příjmu žádosti. Spuštění tohoto titulu je podmíněno jeho notifikací Evropskou komisí. Z dodatečných 2 mld. Kč, kterými byl na žádost nevládních organizací navýšen letošní rozpočet kapitoly MZe, bude sektor ovoce a zeleniny finančně posílen v dotačním titulu na výstavbu závlah.

Co se týče Strategie resortu MZe s výhledem do roku 2030 ředitel Trnka informoval, že finální dokument má Zemědělský výbor PSP k dispozici a v průběhu března zde bude projednán. Podpora pojištění přes program PGRLF v roce 2025 bude pro citlivé komodity ve výši 65 % a na polní plodiny ve výši 50 %. Z diskuse vyplývá, že členové komoditní rady podporují 65 % pojištění pro všechny citlivé komodity.

Dalším tématem jednání byla novela nařízení vlády č. 82/2023 Sb., které se týká odbytových organizací, s cílem snížení administrativní zátěže a zrychlení výplat dotační podpory. Předseda komoditní rady zmínil, že v současné době je v legislativě ČR několik administrativních povinností, která jsou nad rámec legislativy EU a přináší zemědělcům i pracovníkům SZIF dodatečnou a zbytečnou administrativní zátěž. Proto předseda navrhuje vytvořit pracovní skupinu k debatě o zrušení administrativy nad rámec rozsahu požadovaného EU. Zástupce SZIF, ředitel odboru společných organizací trhu Robert Zavadil podporuje tento krok a navrhuje vytvoření skupiny v polovině roku 2025, jelikož nyní probíhá administrace a vyplácení žádostí z roku 2024, do té doby by měli členové komoditní rady zjistit co nejvíce informací, jak implementují legislativní pravidla okolní státy EU do vlastní legislativy.

Dále předseda hovořil o snižování daňové zátěže uvalené na práci sezónních pracovníků v

zemědělství. Ti čelí v ČR ve srovnání s jinými evropskými zeměmi vysokému daňovému zatížení a zaměstnavatelé zároveň dlouhodobě upozorňují na složitost administrativy při jejich zaměstnávání. Návrhy, jak vyřešit tento problém jsou především ve snížení daňové sazby pro krátkodobé pracovní smlouvy, zjednodušení evidence zaměstnanců pracujících na sezónní bázi a podpora digitalizace pracovních smluv a evidence pracovníků.

Následně vystoupila Šárka Hanzelková ze Státní zemědělské a potravinářské inspekce, která informovala přítomné o výsledcích kontrol v sektoru ovoce a zeleniny. V roce 2024 proběhla kontrola na přítomnost pesticidů s následujícími výsledky. Z 322 vzorků ovoce bylo 5 nevyhovujících, přičemž všechny byly ze zemí třetího světa. U zeleniny bylo vyšetřeno 540 vzorků z nichž bylo 25 nevyhovujících, z toho bylo 6 z EU a žádný nebyl z ČR. Také proběhla kontrola sledovanosti původu česneku, kde proběhlo 57 kontrol a nedošlo k žádnému pochybení v dokumentaci distribuce a produkce. V roce 2025 bude probíhat zvýšená kontrola jahod a zjišťování země původů a označování potravin u skořápkových plodů a sušeného ovoce dle nového nařízení.

V závěru byla otevřena diskuse o povolení využití čmeláků k opylení ovoce a zeleniny. Předseda navrhuje sjednotit pravidla v jednotlivých krajích České republiky, kde jsou rozdíly v přístupu kompetentních orgánů. MZe proto již v této věci v loňském roce oficiálně oslovilo Ministerstvo životního prostředí. Cílem je zjednodušit a sjednotit proces povolení opylování čmeláky, zejména pro ovocné sady a skleníkové pěstování.

<https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-komoditni-rady-pro-ovoce-a-zeleninu>